

Grzegorz Wojtaszyn, Tomasz Rutkowski, Iwona Gottfried,
Tomasz Gottfried, Wojciech Stephan

WYSTĘPOWANIE I OCHRONA NIETOPERZY W KONSTRUKCJACH DROGOWYCH I KOLEJOWYCH W POLSCE ZACHODNIEJ

The occurrence and conservation of bats in road and railway structures in western Poland

ABSTRAKT: Artykuł przedstawia wyniki badań nad wykorzystywaniem przez nietoperze mostów i przepustów drogowych jako kryjówek. Nieregularne kontrole wykonywano zarówno zimą, jak i latem. Badania prowadzono w zachodniej Polsce, na terenie czterech województw. W latach 2002-2014 skontrolowano około 400 obiektów. Nietoperze, należące do 13 gatunków, obserwowano w 71 obiektach (mostach i przepustach). Konstrukcje drogowe były wykorzystywane zarówno w okresie rozrodu, jak i hibernacji. Badania wykazały, że ssaki te często zasiedlają mosty i przepusty. Dlatego niezwykle ważne dla ich ochrony jest właściwe planowanie remontów i modernizacji tego typu obiektów.

SŁOWA KLUCZOWE: *Chiroptera*, most, kryjówka, zachodnia Polska, droga, linia kolejowa.

ABSTRACT: The article presents the results of research concerning the use of bridges and culverts by bats as roosts. Irregular inspections were performed in winter and summer. Fieldworks were conducted in four provinces of western Poland. From 2002 to 2014 around 400 objects were checked. 13 bat species were found in 71 of them. Road constructions are often used both during the period of breeding and hibernation. Appropriate planning of repairs and modernization of these objects is important to protect these mammals.

KEY WORDS: *Chiroptera*, bridge, shelter, western Poland, road, railway line

Wstęp

Występowanie nietoperzy w różnego typu obiektach mostowych było przedmiotem badań zarówno w Europie (np. Roberts 1989, Smiddy 1991, McAney 1992, Stutz i Haffner 1993, Koettnitz i Heuser 1994, Norman 1995, Roer 1995, Freitag i Friedrich 1996, Billington i Norman 1997, Lemaire i Arthur 1999a, 1999b, Dietz 2000, Uhrin et al. 2002, Ceľuch i Ševčík 2008, Tilova et al.

2008) jak i w Stanach Zjednoczonych (np. Davis i Cockrum 1963, McCracken 1986, Mitchell-Jones 1989, Keeley 1994, Schwarting 1995, Adam i Hayes 1996, Keeley 1997, Keeley i Tuttle 1998). Dotychczas zebrano niewiele danych na temat wykorzystywania przez nietoperze inżyneryjnych obiektów drogowych i kolejowych w Polsce. Jedyne kompleksowe opracowanie dotyczy zasiedlania przez nietoperze mostów w środkowej części kraju (Ignaczak i Manias 2004). Poza tym istnieją doniesienia na temat wystę-